

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יונתן מישרקי
ארז מלול

3252/25/פ

הצעת חוק העונשין (תיקון – תקיפת נהגי אוטובוס בקווי תחבורה ציבורית), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 382א . בחוק העונשין, התשל"ז–1977,¹ בסעיף 382א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :
"1א) בסעיף זה עובד ציבור הוא גם נהג אוטובוס ציבורי כהגדרתו בפקודת התעבורה²."

דבר ה ס בר

סעיף 382א(א) לחוק העונשין, התשל"ז–1977, קובע עבירה ייחודית של תקיפת עובד ציבור וכולל שלוש חלופות שהעובר עליהן דינו מאסר שלוש שנים, ובלבד שהתקיפה קשורה למילוי חובתו או תפקידו של הנתקף : תקיפת עובד ציבור, תקיפת מי שממלא חובה או תפקיד המוטלים עליו על פי דין, ותקיפת מי שנותן שירות מטעם גוף המספק שירות לציבור. בכך, מבטא הסעיף את החומרה היתרה שרואה המחוקק בתקיפה של מי שממלא תפקיד או חובה ציבורית או נותן שירות לציבור.

לאחרונה רבו מקרי תקיפה של נהגי אוטובוסים ציבוריים כחלק מתופעה כללית של אלימות כלפי נותני שירות ציבורי ועובדי ציבור בענפים שונים. כחלק מהטיפול הכולל בבעיה חמורה זו החליט המחוקק בשנים האחרונות להוסיף בסעיף 382א את סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) שעניינם לקבוע עונש חמור של חמש שנות מאסר בגין תקיפת עובד חירום כאשר הוא מטפל באדם שמצוי בסכנת חיים או בסכנה חמורה לשלמות הגוף או כאשר הוא עובד בחדר מיון, ובגין תקיפת עובד חינוך.

בליל 25 בינואר 2021 התרחש אירוע חמור ואלים במיוחד שעשוי היה להסתיים במוות או בפגיעה קשה כאשר מתפרעים בעיר בני ברק השליכו חפצים על אוטובוס ציבורי והסיטו אותו ממסלולו, הכו את נהג האוטובוס והעלו את האוטובוס באש תוך סיכון חיי עוברים ושבים ודיירי הבניינים הסמוכים. מקרה זה ממחיש את הצורך במתן הגנה מיוחדת בחוק לנהגי אוטובוסים ציבוריים אשר ממלאים תפקיד חשוב ביותר במרקם החיים בישראל ובמשק הישראלי, ואופי תפקידם מחייב אותם בחיכוך מתמיד עם ציבור רחב.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

לכן מוצע להגדיר באופן ברור בסעיף 382א נהג אוטובוס ציבורי ברשימת בעלי התפקידים שתקיפתם נושאת בחובה חומרה מיוחדת ועונשה עד שלוש שנות מאסר, ובמקרי חומרה מיוחדים – כגון תקיפה שנועדה להכשיל את הנהג בתפקידו, למנוע או להפריע לו מלמלאו, או שימוש בנשק קר או חם – עד חמש שנות מאסר לפי סעיף קטן (ב).

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/25/86).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/24/1457), על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2202), על ידי חבר הכנסת מנסור עבאס וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2209), על ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/2334), על ידי חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון (פ/24/2798) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת נעמה לזימי (פ/25/1201), על ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1385), על ידי חבר הכנסת חמד עמאר וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/1728) ועל ידי חבר הכנסת עידן רול (פ/25/3232).

הצעת החוק זהה לפ/25/3232 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באייר התשפ"ג (01.05.2023)